

جلد چهارم

آموش آواز آصیل ایرانی

مولفان : مهدی کاظمی و مهدی قاسمی

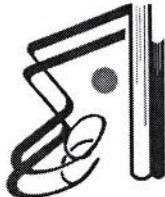
آواز بیات ترک

همراه بالوح فشرده

به روایت استاد ابوالحسن پازوکی

سرشناسه	: قاسمی، مهدی، ۱۳۵۷ از دیجهشت
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش آواز اصیل ایرانی / مؤلفان مهدی قاسمی، مهدی کاظمی
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات موسیقی عارف، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	: قطع و زیری، ۴۴۰ صفحه، جلد ۴
شابم	: ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۳۳-۹۳۶
موضوع	: آواز ایرانی -- دستگاهها -- ردیف
موضوع	: آواز بیات ترک
موضوع	Singing, Iranian – Dastgah -- Radif :
شناسه افزوده	: کاظمی، مهدی، ۱۳۴۶
شناسه افزوده	: کاظمی، مهدی، ویراستار
ردہ بندي کنگره	: ۱۳۹۷/۲۴/۱۸ - ۱۸۲۰ M
ردہ بندي دیوبی	: ۷۸۹/۱۶۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۹۲۷۲۱
موضوعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

انتشارات موسیقی عارف

www.aref.com arefmusic.sn arefmusicshop

تهران، خیابان جمهوری، نرسیده به میدان بهارستان، کوچه محمودی، پلاک ۳، طبقه اول
تلفن: ۰۹۰۳۱۳۴۹۵۵۵ - ۳۳۹۷۶۴۳۰ - ۳۱ فکس: ۳۳۹۱۴۳۱۴ تلفن همراه: ۰۹۰۳۱۳۴۹۵۵۵

آموزش آواز اصیل ایرانی - جلد چهارم - آواز بیات ترک

نام مؤلفان: مهدی کاظمی، مهدی قاسمی

گرافیست: مهدی چابوک

ویراستار: مهدی کاظمی

نگارنده نت: محمود نوذری - مهدی قاسمی

چاپ اول: سال ۱۴۰۳

شماره گان: ۵۰۰ نسخه

قیمت:

۳۱	استعداد موسیقی
۳۵	هنر و عرفان
۴۵	مقدمه‌ای بر مایه‌ی بیات ترک
۴۵	تاریخچه‌ی موسیقی
۴۶	ردیف موسیقی ایرانی
۴۷	باغ هنر و تمثیل هفت درخت
۴۷	متعلقات شور
۴۹	مقام بیات ترک (بیات زند)
۵۲	گام بیات ترک
۵۹	گوشه‌های آواز بیات ترک در روایت‌های مختلف
۶۱	گوشه‌های (شاخه‌های) آواز بیات ترک
۷۶	گوشه‌های آوازی بیات ترک
۷۷	آموزش آواز بیات ترک بر اساس ردیف استاد محمد مجرد ایرانی
۷۹	برنامه‌ی درسی کلاس آواز سطح اول بیات ترک
۸۲	درآمد بیات ترک
۸۲	تصنیف: کیه کیه در می‌زنه
۸۷	آواز: جامه‌دران
۸۷	تصنیف: «پیوند عشق» با صدای نادر گلچین
۹۱	آواز: گشايش
۹۱	تصنیف «شمع شبانه»
۹۵	آواز: داد و فرود به ترک
۹۵	تصنیف «رؤای شیرین»
۹۹	آواز: فیلی یا پنجگاه
۹۹	تصنیف «وصال» شعر و آهنگ از مکان
۱۰۳	آواز: شکسته
۱۰۳	تصنیف: «بهار است و هنگام گشت» با صدای قمرالملوک وزیری
۱۰۷	آواز: اشاره به شور (اوج) و فرود
۱۰۷	تصنیف «سر و چمن» با صدای مرضیه
۱۱۱	آواز: دوگاه
۱۱۱	تصنیف «در نظر بازی ما» با صدای علیرضا افتخاری

تصنیف: «سکوت گویا»، خواننده: ایرج بسطامی	۱۷۵
آواز: شعر «که منم»	۱۷۹
ترانه «می‌سوزم و می‌سازم» با صدای دلکش	۱۷۹
اجراهای نمونه‌ی آوازی در مایه‌ی بیات ترک جهت انتخاب هنرجویان	۱۸۱
معرفی صدها ترانه و کار اجرایی در مایه‌ی بیات ترک	۱۸۵
تصنیف «فالهی دل» با صدای دلکش، آهنگ از مهدی خالدی، شعر از نواب صفا	۱۸۷
تصنیف «بس کن ای دل» با صدای صدیق تعریف	۱۸۷
تصنیف «به یاد عارف» با صدای محمد رضا شجریان	۱۸۸
ترانه‌ی «به کنار لاله و گل» با صدای حمیرا	۱۸۸
تصنیف «شمع و پروانه» با صدای قمرالملوک وزیری	۱۸۹
تصنیف «از نگاه یاران» با صدای صدیق تعریف	۱۸۹
آواز «گل‌های شماره‌ی ۱۶۹» با صدای اکبر گلپایگانی	۱۹۰
اجرای تصنیف «ala ya aiyha al-saqi» با صدای شهرام ناظری	۱۹۰
اجرای تصنیف «صبح» با صدای علیرضا افتخاری	۱۹۱
اجرای تصنیف «کاروان» با صدای علیرضا افتخاری	۱۹۱
اجرای تصنیف «عطر سوسن» با صدای علیرضا افتخاری	۱۹۲
اجرای تصنیف «عشوه‌های پنهانی» با صدای علیرضا افتخاری	۱۹۲
تصنیف «ما را بس» با صدای دلکش	۱۹۳
اجرای تصنیف «امشب ز غمت» با صدای صدیف تعریف	۱۹۳
اجرای تصنیف «یار وفادار» با صدای علیرضا افتخاری	۱۹۴
اجرای تصنیف «بار فراق دوستان» با صدای صدیق تعریف	۱۹۴
اجرای تصنیف «چشم یاری» با صدای صدیق تعریف	۱۹۰
اجرای تصنیف «مشک فروش» با صدای هر ضیه	۱۹۰
اجرای تصنیف «باد فرح بخش بهاری» با صدای اصغر بهاری و مرجان وحدت	۱۹۷
اجرای تصنیف «کردی تکردي» با صدای محمد رضا شجریان	۱۹۷
اجرای تصنیف «دردا» با صدای روح انگیز	۱۹۷
اجرای تصنیف «ای سلسله‌ی مو» با صدای محمد رضا و همایون شجریان	۱۹۷
اجرای تصنیف «نیایش» با صدای محمد رضا و همایون شجریان	۱۹۸
آواز «یک شاخه گل برنامه‌ی شماره ۴۶۰	۱۹۸
اجرای تصنیف «یعنی چه» با صدای محمد رضا شجریان	۱۹۹

۱۹۹	اجرای تصنیف «آستان جانان» با صدای محمد رضا شجریان
۲۰۰	اجرای تصنیف «سرمست» با صدای شهرام ناظری
۲۰۰	اجرای تصنیف «ماهرو» با صدای شهرام ناظری
۲۰۱	اجرای تصنیف «عاشق می‌شود» با صدای شهرام ناظری
۲۰۱	اجرای تصنیف «راز نهان» با صدای شهرام ناظری
۲۰۲	اجرای تصنیف «به جهان خرم از آنم» با صدای شهرام ناظری
۲۰۲	اجرای تصنیف «روز وصل» با صدای سالار عقیلی
۲۰۳	اجرای تصنیف «رعنا» با صدای ملوک ضرابی
۲۰۳	اجرای تصنیف «فرگس شیراز» با صدای شمس
۲۰۴	اجرای ترانه‌ی «من تو را می‌خوام» با صدای دلکش
۲۰۴	اجرای تصنیف «نگرانم» با صدای دلکش، شعر از معینی کرمانشاهی
۲۰۵	اجرای تصنیف «ای یوسف خوش نام ما» با صدای پریسا
۲۰۵	اجرای ترانه‌ی «حروف نگفته» با صدای ایرج
۲۰۶	اجرای تصنیف «در خیال» با صدای محمد رضا شجریان
۲۰۶	اجرای تصنیف «عياری» با صدای سپیده رئیس سادات
۲۰۷	آواز «بهار سوگوار» در مجموعه‌ی «به یاد عارف»
۲۰۷	ترانه‌ی «اگه تو نبودی» ساخته‌ی مهدی کاظمی
۲۰۸	اجرای ترانه‌ی «گلریز» با صدای الهه
۲۰۸	اجرای تصنیف «کش کش کشمکش» با صدای صدیق تعریف
۲۰۸	اجرای تصنیف «وفدار» با صدای علیرضا افتخاری
۲۰۹	اجرای تصنیف «ساغر هستی» ساخته‌ی مهدی کاظمی
۲۰۹	سرود «ای ایران ای آذر ایزدنشان» با صدای شهرام ناظری
۲۱۰	تصنیف «سرمست آلبوم غم زیبا» با صدای شهرام ناظری
۲۱۰	تصنیف «ماهرو از آلبوم غم زیبا» با صدای شهرام ناظری
۲۱۰	تصنیف «روز وصل از آلبوم سایه‌های سبز» با صدای سالار عقیلی
۲۱۰	تصنیف «برخیز و بیا» با صدای قمر الملوک وزیری، آهنگ از مرتضی نی داود
۲۱۱	تصنیف «خمارآلوده» با صدای یونس دردشتی
۲۱۱	تصنیف «بیا و بنشین کنار گل» با صدای محمد گلریز
۲۱۱	تصنیف «گل‌های شماره‌ی ۳۶» تصنیف با صدای حسین روح‌بخش
۲۱۲	کار اجرایی «گل‌ها شماره‌ی ۶۴» تصنیف با صدای ناصر مسعودی

تصنیف «بوی خوش عید» با صدای سالار عقیلی	۲۱۳
آوازی «گل‌های شماره‌ی ۱۳۴» با صدای علی‌اکبر گلپایگانی	۲۱۳
آواز «گل‌های شماره‌ی ۱۶۱» با صدای شهیندخت شبیری	۲۱۴
ترانه فولک «هوایپما بودم آجر می‌بردم با صدای ناشناس	۲۱۴
آواز «دوست دارم» با صدای محمد رضا شجریان	۲۱۴
آواز «گل‌های شماره‌ی ۱۹۵» با صدای علی‌اکبر گلپایگانی	۲۱۵
آواز «گل‌های شماره‌ی ۲۰۶» آواز با صدای علی‌اکبر گلپایگانی	۲۱۵
آواز «گل‌های شماره‌ی ۲۱۶» با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۱۵
آواز «گل‌های شماره‌ی ۲۲۵» با صدای علی‌اکبر گلپایگانی	۲۱۶
تصنیف «گل‌های شماره‌ی ۲۲۶» با صدای پروین	۲۱۶
کار اجرایی «گل‌های رنگارنگ شماره‌ی ۴۹۳	۲۱۷
آواز «برگ سبز برنامه شماره ۴» با صدای سید جواد ذیحی	۲۱۸
آواز «برگ سبز شماره ۹» با صدای سید جواد ذیحی	۲۱۸
آواز «برگ سبز شماره ۱۲» با صدای انوشه	۲۱۹
آواز «برگ سبز شماره ۱۶» با صدای تاج اصفهانی	۲۱۹
آواز «برگ سبز شماره ۱۷» با صدای سید جواد ذیحی	۲۱۹
آواز «برگ سبز شماره ۳۴» با صدای علی‌اکبر گلپایگانی	۲۲۰
آواز «برگ سبز شماره ۷۹» با صدای محمودی خوانساری	۲۲۰
آواز «برگ سبز شماره ۹۷» با صدای حسین قوامی	۲۲۰
آواز «برگ سبز شماره ۱۱۸» با صدای محمودی خوانساری	۲۲۱
آواز «برگ سبز شماره ۱۲۵» با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۲۱
آواز «برگ سبز شماره ۱۳۲» با صدای حسین قوامی	۲۲۲
آواز «برگ سبز شماره ۱۴۶» با صدای محمودی خوانساری	۲۲۲
آواز «برگ سبز شماره ۱۵۴» با صدای حسین قوامی	۲۲۲
آواز «برگ سبز شماره ۱۶۱» با صدای حسین قوامی	۲۲۳
آواز «برگ سبز شماره ۱۷۲» با صدای محمودی خوانساری	۲۲۳
آواز «برگ سبز شماره ۱۷۷» با صدای محمودی خوانساری	۲۲۳
آواز «برگ سبز شماره ۱۹۴» با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۲۴
آواز «برگ سبز شماره ۲۲۲» با صدای علی‌اکبر گلپایگانی	۲۲۴
آواز «برگ سبز شماره ۲۲۵» با صدای ایرج	۲۲۴

آواز «برگ سبز شماره ۲۳۰» با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۲۵
آواز «برگ سبز شماره ۲۳۸» با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۲۵
آواز «برگ سبز شماره ۲۴۲» با صدای محمدرضا شجریان	۲۲۵
آواز «برگ سبز شماره ۲۵۶» با صدای علی‌اکبر گلپایگانی	۲۲۶
آواز «برگ سبز شماره ۲۵۹» با صدای جمال وفایی	۲۲۶
آواز «برگ سبز شماره ۲۷۳» با صدای محمودی خوانساری	۲۲۷
آواز «برگ سبز شماره ۲۷۹» با صدای محمدرضا شجریان	۲۲۷
آواز «برگ سبز شماره ۲۸۸» با صدای محمدرضا شجریان	۲۲۸
آواز «برگ سبز شماره ۳۰۸» با صدای جمال وفایی	۲۲۸
کار اجرایی آلبوم «آستان جانان» با صدای محمدرضا شجریان	۲۲۹
آواز «برگ سبز برنامه شماره ۳۴» با صدای علی‌اکبر گلپایگانی	۲۲۹
کار اجرایی «دل مجنون» با صدای محمدرضا شجریان	۲۳۰
کار اجرایی «یوسف گم گشته» با صدای محمدرضا شجریان	۲۳۱
آواز «دل انگیزان» با صدای محمدرضا شجریان	۲۳۳
آواز «صنما» با صدای محمدرضا شجریان	۲۳۴
کار اجرایی «روا مدار خدایا» و ترانه «مشک فروش» با صدای دلکش	۲۳۴
آواز «به جان پیر خرابات» در برنامه رادیویی دل انگیزان	۲۳۵
آواز «دل سراپرده محبت اوست» با صدای شجریان	۲۳۵
کار اجرایی «به یاد عارف» با صدای محمدرضا شجریان	۲۳۶
آواز «سخن دوست» با صدای محمدرضا شجریان	۲۳۷
کار اجرایی «بود آیا که در میکده‌ها بگشایند» با صدای محمدرضا شجریان	۲۳۸
کار اجرایی «تاب بنفسه می‌دهد» با صدای محمدرضا شجریان	۲۳۹
آواز «یاد آرید» با صدای محمدرضا شجریان	۲۴۰
آواز «قدم باد بهار» با صدای محمدرضا شجریان	۲۴۰
آواز «برنامه گل‌های تازه شماره ۴۲» با صدای محمدرضا شجریان	۲۴۱
آواز «برنامه گل‌های تازه شماره ۵۸ - داغ شقایق» با صدای محمدرضا شجریان	۲۴۱
آواز «برنامه گل‌های تازه شماره ۷۲ - مهتاب شبانگاه» با صدای محمدرضا شجریان	۲۴۲
آواز «برنامه گل‌های تازه شماره ۱۴۴ - مؤده‌ای دل» با صدای محمدرضا شجریان	۲۴۲
کار اجرایی «گل‌های تازه شماره ۱۹۰ - به یاد عارف» با صدای محمدرضا شجریان	۲۴۳
آواز «تابه دل حسرت آن سرو خرامان دارم» با صدای دلکش	۲۴۴

آواز «برنامه برگ سبز شماره ۲۷۹» با صدای محمدرضا شجریان	۲۴۴
آواز «برنامه برگ سبز شماره ۲۸۸» با صدای محمدرضا شجریان	۲۴۵
آواز «یک شاخه گل شماره ۴۱۲» با صدای محمدرضا شجریان	۲۴۵
آواز «سحرم دولت بیدار به بالین آمد» با صدای دلکش	۲۴۵
تصنیف «درخت دوستی» با صدای نادیا قائم مقامی	۲۴۶
آواز «سودای زلفش - برنامه‌ی شماره ۳۹۲» با صدای علی اکبر گلپایگانی	۲۴۶
آواز «نوبهار آمد - برنامه‌ی شماره ۴۴۲» با صدای محمودی خوانساری	۲۴۷
آواز «جان سپرム» با صدای ناصر مسعودی، شعر از ادیب نیشابوری	۲۴۷
آواز «چیدن نگذارند - برنامه‌ی شماره ۴۴۱» با صدای علی اکبر گلپایگانی	۲۴۸
تصنیف «بر گرفته از آلبوم خیال» با صدای محمدرضا شجریان	۲۴۸
تصنیف «ره عشق» با صدای محمدرضا شجریان، آهنگ از جواد لشکری	۲۴۸
کار اجرایی «به کوی تو منم - گل‌های رنگارنگ» با صدای شهیدی	۲۴۹
کار اجرایی «چهره‌ی زرد - گل‌های رنگارنگ» با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۵۰
کار اجرایی «بوی گل» گل‌های رنگارنگ ۳۴۶ با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۵۱
کار اجرایی «یار باقی کار باقی - برنامه‌ی گل‌های تازه ۴۹» با صدای شهیدی	۲۵۲
کار اجرایی «بزم عارفان برنامه‌ی گل‌های تازه ۹۰ ب» با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۵۳
کار اجرایی «سر عشق» با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۵۴
آواز «آتش دل» با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۵۴
کار اجرایی «یا علی - یک شاخه گل» ۴۰۰ با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۰۰
یک شاخه گل شماره ۴۱۶ با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۰۶
برگ سبز ۱۲۵ و گل‌های جاویدان ۱۵۱ با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۰۶
برگ سبز ۱۹۴ با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۰۶
برنامه‌ی برگ سبز ۲۳۰ با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۰۷
برگ سبز ۲۳۸ با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۰۷
گل‌های جاویدان ۱۵۴ با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۰۸
گل‌های جاویدان ۱۵۵ با صدای عبدالوهاب شهیدی	۲۰۸
اجرای آواز منتخب «آلbum شورانگیز» با صدای شهرام ناظری	۲۰۹
اجرای منتخب آواز «برگ سبز شماره ۱۷» با صدای سید جواد ذیحی	۲۶۱
تصنیف «مرغ بھشتی» با صدای مختاریاد	۲۶۱
اجرای برنامه‌ی «گل‌های رنگارنگ شماره ۴۹۶» با صدای ایرج، عهدیه	۲۶۲

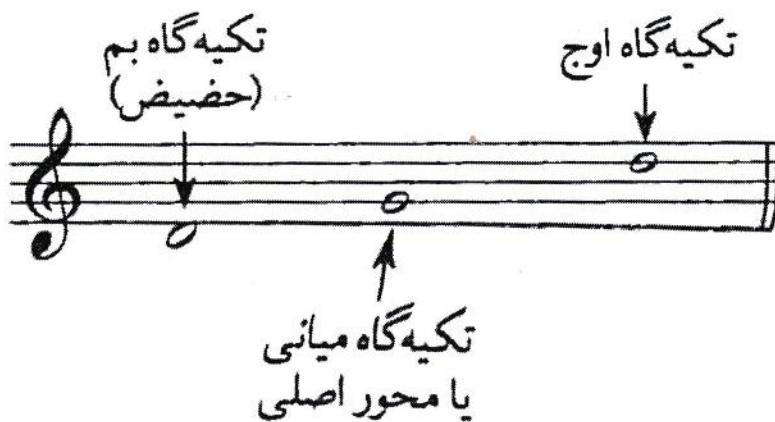
تصنیف «تو همان شمعی که مرا سوزی» با صدای کورس سرهنگ زاده	۲۶۳
اجرای ترانه‌ی «حجاب خانم» با صدای جواد بدیع زاده	۲۶۳
اجرای برنامه «یک شاخه گل برنامه شماره ۳۵۰» با صدای اکبر گلپایگانی	۲۶۴
تصنیف «صبح نو» با صدای نادیا قائم مقامی	۲۶۴
آواز مثنوی با صدای محمد معتمدی	۲۶۴
آواز «عاقبت آخر شد» با صدای محمدرضا شجریان	۲۶۵
ترانه «ای دل تو ندانستی» با صدای همایون شجریان	۲۶۵
ترانه‌ی «بوی بهار» با صدای رزیتا یوسفی	۲۶۶
تصنیف «رقیب می‌رسد از گرد راه چاره کنید» با صدای محسن کرامتی	۲۶۶
ترانه‌ی «باد بهاری» با صدای محسن کرامتی	۲۶۷
آواز « بشنو این نکته» با صدای پریسا	۲۶۷
اجرای آواز «باد بهار آمد» با صدای محمودی خوانساری	۲۶۸
آواز «مرا مسوز - برنامه‌ی شماره ۲۹۳» با صدای حسین قوامی	۲۶۸
کار اجرایی «دولت عشق - گل‌های تازه شماره‌ی ۳۶» با صدای علی اکبر گلپایگانی	۲۶۹
آواز «شب عاشقان - گل‌های تازه برنامه‌ی شماره ۴۱» با صدای ایرج	۲۶۹
آواز «بیمار کیستی - برنامه‌ی شماره‌ی ۳۳۲» با صدای حسین قوامی	۲۷۰
کار اجرایی «داغ تنهایی - گل‌های تازه شماره ۹۱» با صدای علی اکبر گلپایگانی	۲۷۰
کار اجرایی «دیوانه‌ی محبت - گل‌های تازه برنامه‌ی شماره ۱۲۹» با صدای ایرج	۲۷۱
آواز «نوبهار است - گل‌های تازه برنامه‌ی ۱۳۶» با صدای ایرج	۲۷۱
آواز «وقت گل - گل‌های تازه - برنامه‌ی شماره ۱۳۷» با صدای محمودی خوانساری	۲۷۲
تصنیف «دیگر نمی‌خواهم تو را» با صدای دلکش	۲۷۲
ترانه «نظر کردی» با صدای پروین	۲۷۳
کار اجرایی ترانه «نقش رُخت - برنامه‌ی شماره‌ی ۳۱۶» با صدای شهیندخت شبیری	۲۷۳
آواز «ترانه از توتست - برنامه‌ی شماره‌ی ۲۵۰» با صدای علی اکبر گلپایگانی	۲۷۴
آواز «محو تماشا - برنامه‌ی شماره‌ی ۲۶۱» با صدای علی اکبر گلپایگانی	۲۷۴
کار اجرایی ترانه «گر رقیب آید - برنامه‌ی شماره ۲۶۲» با صدای پروین	۲۷۵
کار اجرایی « بشنو از نی - برنامه‌ی شماره‌ی ۳۲۳» با صدای ناهید دایی جواد	۲۷۵
ترانه «برنامه‌ی شماره‌ی ۳۰۱» با صدای پوران	۲۷۶
آواز «فارغ از حال دوستان - گل‌های تازه ۲۰۰» با صدای هنگامه اخوان	۲۷۶
آواز «عاشق عشق - شماره‌ی ۳۷۹» با صدای گلپایگانی، قوامی، محمودی خوانساری ..	۲۷۷

آواز «گرفتار عشق - برنامه‌ی شماره‌ی ۴۱۷» با صدای قوامی، گلپایگانی، شجربیان ۲۷۸	۲۷۸
آواز «ساقی مجلس - برنامه‌ی شماره‌ی ۴۳۵» با صدای علی‌اکبر گلپایگانی ۲۷۹	۲۷۹
آواز «شیدایی - برنامه‌ی شماره‌ی ۳۸۱» با صدای محمودی خوانساری ۲۷۹	۲۷۹
کار اجرایی «رسوادل من - شماره‌ی ۴۵۸» با صدای ایرج، محمودی خوانساری ۲۸۰	۲۸۰
فرم‌های نموفه ۲۸۱	۲۸۱
جدول ارزیابی پایان دوره‌ی هنرجو ۲۸۳	۲۸۳
جدول ارزیابی پایان دوره‌ی هنرجویان ۲۸۴	۲۸۴
جدول ارزیابی هر هنرجو از نحوه‌ی اجرای سایر هنرجویان ۲۸۵	۲۸۵
جدول ارزیابی فردی هنرجو در اجرای دروس و نمره‌ی اجرا ۲۸۶	۲۸۶
نت‌نویسی آواز بیات‌ترک ردیف استاد حاج آقا مجرد ایرانی ۲۸۸	۲۸۸
اطلاعات عمومی ۳۷۷	۳۷۷
خاندان موسیقی ایران ۳۸۷	۳۸۷
مختصری از بیوگرافی خاندان موسیقی ایران زمین ۳۸۹	۳۸۹
بیوگرافی مختصر خاندان هنر موسیقی اصیل و ملی ایران زمین تایش از سه قرن ۳۹۱	۳۹۱
بیوگرافی و شرح احوال هنرمندان ۴۰۲	۴۰۲
ناصر مجرد ایرانی ۴۰۲	۴۰۲
چگونگی آشنایی با استاد بنان ۴۰۵	۴۰۵
کوهنوردی با بزرگان موسیقی ستی ۴۰۶	۴۰۶
بنان یا ایرج؟ ۴۰۸	۴۰۸
شوخی استاد بنان و جوان ماهیگیر ۴۱۰	۴۱۰
ماجرای فوت دلخراش استاد بنان ۴۱۰	۴۱۰
توصیه‌ای از استاد ناصر مجرد برای خوانندگان ۴۱۱	۴۱۱
حاج آقا محمد مجرد ایرانی ۴۱۲	۴۱۲
محمد مجرد ایرانی و سازهایش ۴۱۴	۴۱۴
مختصری از بیوگرافی استاد ابوالحسن پازوکی ۴۱۶	۴۱۶
چگونه به محضر استاد مجرد راه پیدا کردم ۴۲۲	۴۲۲
چگونه ساخت ساز را فرا گرفتم ۴۲۷	۴۲۷
ازدواج استاد و معرفی سایر فعالیت‌های فرهنگی استاد تا به امروز ۴۲۷	۴۲۷
خاطره‌ای از استاد زینت‌الملوک شهنازی ۴۲۹	۴۲۹
خاطره‌ای از قمرالملوک وزیری به نقل از استاد حسن پازوکی ۴۳۱	۴۳۱

بیوگرافی مختصری از استاد جواد بدیع‌زاده به نقل از استاد ابوالحسن پازوکی	۴۳۱
خاطره‌ای از استاد عشقی سازنده‌ی سه‌تار و استاد عبادی	۴۳۴
چهره‌ی هنرمندان	۴۳۷
منابع و مراجع	۴۴۰

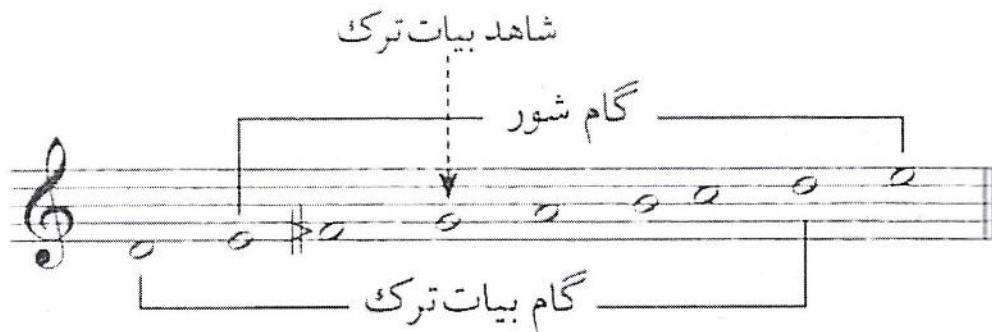
بیات ترک از نظر فواصل، شبیه به گام بزرگی است که در آن، درجه‌ی هفتم، یک ربع پرده بمتر شده باشد، اما اجرای گوشه‌های ماهور در بیات ترک، نیازمند مهارت خواننده است و با بازگشت به بیات ترک دنبال می‌شود. زمانی که بیات ترک با توقف روی نت ایست موقت (درجه‌ی سوم شور، یا درجه‌ی چهارم بیات ترک) اجرا شود، حسی شبیه به گام بزرگ در موسیقی غربی را القا می‌کند که درجه‌ی هفتمش، یک ربع پرده پایین آورده شده باشد. این نوع از اجرای بیات ترک، در طول زمان متداول شده و به همین خاطر بیات ترک احساس سبک‌تری پیدا کرده است. فواصل بیات ترک با فواصل مقام دلگشا در موسیقی قدیم نیز مطابقت دارد.

بیان گردید که درجات بیات ترک در مقایسه با درجات دستگاه شور مرتب با آن - یعنی شور می - گامی که با شروع از نت شاهد بیات ترک - یعنی سل - به دست می‌آید، شبیه به یک گام بزرگ غربی است (در اینجا، سل مأذور) که در آن، درجه‌ی هفتم، یک ربع پرده بمتر شده باشد. فاصله‌ی این درجات، با شروع از نت شاهد بیات ترک، به این قرار است: دوم بزرگ، سوم بزرگ، چهارم درست، پنجم درست، ششم بزرگ، هفتم نیم‌بزرگ و هشتم درست.

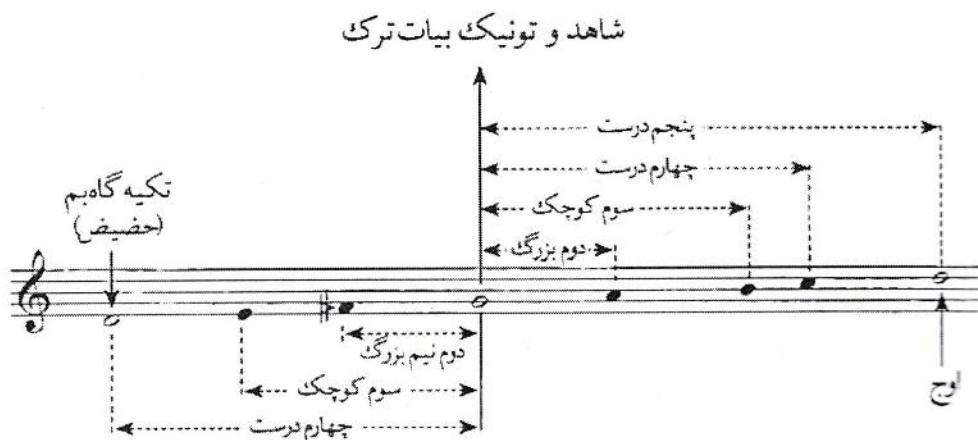
با توجه به مراتب فوق و پذیرش زیرتونیک شور به عنوان تکیه‌گاه بم بیات ترک از یک سو و مطالبی که در مورد درجات تشکیل دهنده‌ی درآمد و گوشه‌های آن ذکر شده از سوی دیگر، گامی مرکب از هشت نت حاصل می‌گردد که معرف مایه‌ی اصلی بیات ترک و از نظر فواصل، همانند درجات گام افشاری است و وجه تمایز این دورا - علاوه بر ترکیب نوع گوشه‌های آن‌ها - بایستی در درجه‌ی نخست

در عدم تطابق نت‌های شاهد و در درجه‌ی دوم در تفاوت نقش و موقعیت درجات آنها در ایجاد ملودی دانست.

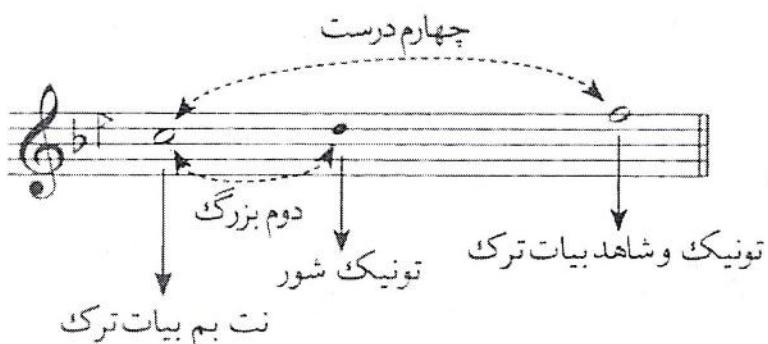

قرهاد فخرالدینی معتقد است که بیات ترک همچون افشاری، نت یا صدایی که تعیین کننده‌ی تونالیته یا مایه‌ی اصلی بیات ترک باشد، همان نت شاهد است که خود، مرکز یا محور ملودی‌های آن بوده و در حکم نت تونیک نیز هست.

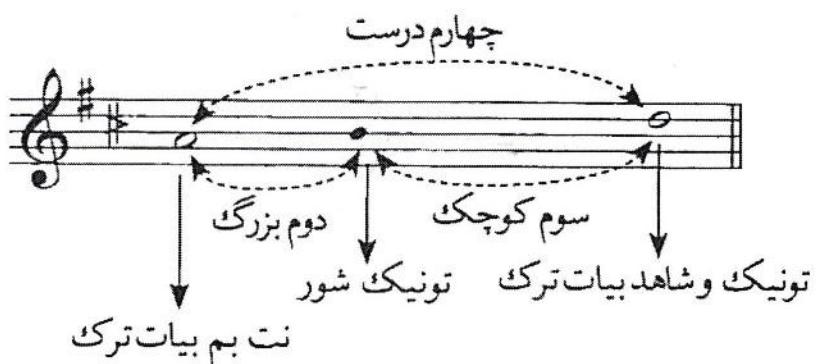
در شکل زیر فواصل درجات آواز بیات ترک در مایه‌ی اصلی نسبت به نت شاهد (نت سل)، که در مرکز دوره یا گام آن قرار گرفته از دو سو تعیین و نام‌گذاری شده است:

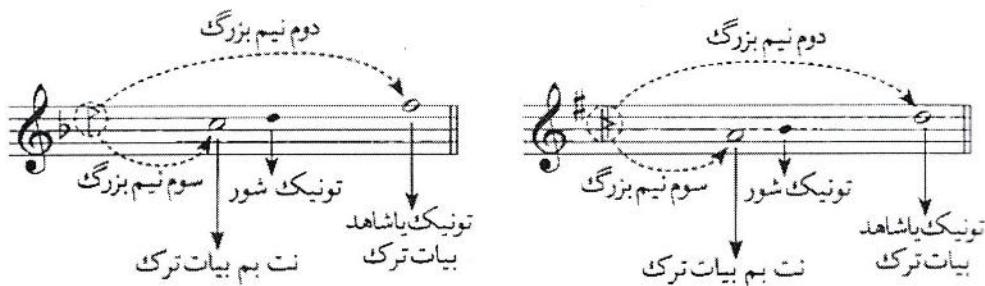
اینک با توجه به درجات گام فوق و درجات گوشه‌های مختلف بیات ترک - از جمله فیلی، قرایی و شکته - ردیف صدای‌های درجات تشکیل دهنده‌ی آن با ذکر نت‌های شاهد و ایست و متغیر، به طور کامل در شکل زیر مشاهده می‌شود که در برگیرنده‌ی تمام درجات یاد شده در مایه‌ی اصلی و گوشه‌های آن خواهد بود.

مثالی دیگر: اگر نت بیم بیات ترک نت «لا» باشد، تونیک یا شاهد آن، نت «ر» و علامت‌های ترکیبی آن مانند شور «سی» خواهد بود:

طریقی دیگر: اگر از علامت‌های ربع پرده‌ای، شور (که در آخر علامت‌ها واقع می‌شود)، یک فاصله‌ی دوم نیم بزرگ به بالا حرکت شود، شاهد یا تونیک بیات ترک، و اگر یک فاصله‌ی سوم نیم بزرگ پایین حرکت شود، نت بیم بیات ترک پیدا می‌شود و عکس این مطلب نیز صادق است.

خواننده گرامی

در جلد نخست این مجموعه از کتاب‌های آموزش آواز ملی و اصیل ایران زمین، مروری گذرا بر هر دوازده مایه‌ی موسیقی ایرانی داشتیم. در هر فصل از دوازده فصل کتاب، پنج کار اجرایی اعم از آواز و یا تصنیف در هر مایه قرار داشت که هنرجو را به اختصار با فضای موسیقی ایران زمین آشنا سازد. شاید بتوان ادعا کرد که هر ایرانی، لازم است تا با این مختصراً اطلاع از گوهر مختصراً به فرد سرزمین ایران، یعنی موسیقی دستگاهی ایرانی آشنا شود. جلد دوم به طور اختصاصی به دستگاه شور و جلد سوم به آواز ابوعطاء می‌پرداخت. جلد چهارم یعنی این کتاب، به مایه‌ی بیات ترک اختصاص دارد.

یکی از نکات برجسته‌ی این کتاب، وجود بخشی تحت عنوان خاندان موسیقی ایران زمین است که برای اولین بار منتشر می‌گردد و تبار این خانواده‌ی هنر را تا به امروز و به مدت بیش از سه قرن به تصویر می‌کشد. امیدواریم که این بخش از کتاب مورد توجه علاقمندان به هنر ایرانی قرار گیرد. بادا که به یاری پروردگار و حمایت هنردوستان و صاحب نظران گرامی، بتوانیم گامی در چیت اعلای هنر سرزمین خود برداریم.